

የካቲት

4ኛ ዓመት ቁጥር 2

ጥቅምት ፲፱፻፸፫

■ ስድስት ወር በሱማሊያ
እስር ቤት

■ የሜት ጣዬእንጉርጉሮ

■ ሕርማጭሆ ለአብዮቱ አደረ

የኢትዮጵያ ቲያትር ባለፉት

አሥር ዓመታት

ለዐሃህ ለጥገራ

አርገውን የምርት ገንጽነት በአዲስና ተራግጅ የምርት ገንጽነት ለመተካት የሚደረገው ትግል ሁሉ የባህል ዕድገትን ለማስገኘት ከሚደረገው ትግል ጋር በቀጥታ ይዛመዳል። በመሆኑም በሀገራችን የሥነ-ልቦና አብዮት ባለፉት አሥር ዓመታት ውስጥ ጉልተው የሚታዩ ግለሰቦች የኪነጥበብ ዕድገት መሠረቶችን ጥጋል። ቲያትር በዕድገት ጉዳይ እንዲራመድ መንገድ ቀይሶለታል።

የኢትዮጵያ ዘመናዊ ቲያትር በስድሣ ዓመት ዓመት ዕድሜው ውስጥ የነበሩት

ቤቶች የሀገር ፍትርና የብሔራዊ ቲያትር ብቻ እንደሆኑ ይታወቃል። ከአብዮቱ ወዲህ ገን ተደም ሲል በመዘረብና በሲኒማ ሥራ ተወስኖ ለነበረው የአዲስ አበባ ግዙጋጃ ቤት አዳራሽ 26 ወጣት ተዋጊዎች ሠልጣኝነት በ1967 የቲያትር ክፍል ከተከፈተለትና 'ሲኒማ ራስ ጋይሉ' ይባላል የነበረው የግል ሲኒማ ቤት በ1968 በባህልና ስፖርት ጉዳይ ሚኒስቴር ሥር ውሎ የቲያትርን ሥራ ደርሶ እንዲሠራ ከተደረገ ወዲህ የኢትዮጵያ ቲያትር ቤቶች ከሁለት ወደ አራት ከፍ ብለዋል። የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የቲያትር ጥበብ ክፍልና የባህል ግዕዝልም በግዚው ቲያት

ሮች እያዘጋጁ ለዩኒቨርሲቲው ገብረተሰብ ስለሚያቀርቡ እንደተወጣሪ የቲያትር ቤቶች ሊቀጠሩ ይችላሉ።

የአብዮቱ ፍንዳታ ያለፈውን የፈውዳል ሥርዓት ለስከፈ ገጽታ ለግውሳት መፍቀድና በአብዮቱ ጉዞ ውስጥ የሚነሱትን ቅሪቶች ለመፍታት የሚደረገው ትግል ለጸሐፊ ተውኔቶች በርካታ ጭብጦችን በግቅረቡ፣ በነዚህ አሥር ዓመታት ውስጥ አያሌ አዲስ የግል ፈጠራ ተውኔቶች ትርጉምና አዛዝጅ ትርጓሜዎች፣ ግይዮዎችን ድራማዎች በአራቱ ቲያትር ቤቶች ለመታየት በቅተዋል።

ከአብዮቱ ፍንዳታ ወዲህ በመጀመሪያዎቹ ሶስት ዓመታት የታዩት ቲያትሮች በበተጓላ ከታዩት ቲያትሮች ይለያሉ። የአብዮትና የዕረ-አብዮት ቡድን በተጠናከረ መልኩ ግን ለይቶ ባልተናነቀ በት፣ የግርክሲዝም ሌኒንዝም መርህ በጥበት ባልተወሰደበት፣ የድርጅት ጉዳይ እምብዛም ባልታሰበበት ወቅት የቀረቡት ቲያትሮች ያተኩሩት ያለፈውን ሥርዓት ለስከፈ ገጽታ በግጋለጡ ላይ ነበር። የወደፊቱን የትግል አቅጣጫ በጠራ ሁኔታ የጠቀሙ አልነበሩም። ይሁን እንጂ ሕዝቡ ያሳለፈውን ለስከፈ የጠራ ኑሮ ዞሮ ብሎ እንዲመለከትና ለዚህ ጠራው ያከናውን ከሆኑት ሁሉ እንዲጠነቀቅ ለሳብዐላ። በዚህ ረገድ «ሀሁ በስድስት ወር፣ የለውጥ አርበኞች፣ ስንታየሁ፣ ባለካባና ባለ ሳባ፣ ባጃ ሳያጤ፣ ግንደ ኢትዮጵያ» እና «ግሪኝ» የመባሉት ቲያትሮች የሀገራችንን ቲያትር የመጀመሪያ ደረጃ አብዮታዊ ገጽታ ተወጥተዋል።

አብዮት እየተለበተ በውስጡ ሂደት

ቶች ውስጥ ይጓዝ በነበረበት በተለይም ከ1970 እስከ 1973 ባሉት ዓመታት የታዩት ቲያትሮች ግን ያለፈውን በግ ጋለጥ ብቻ የተወሰኑ አልነበሩም ። በወ ቅቱ ጉዞ ውስጥ ድርጅታዊ ቅርጽ እያ ገኙ የተነሱትን ቅራጾች እንደባርተዋል ። የአብዮቱን ትክክለኛነት በመመ ሰከር አብዮቱን ለመጸረር የተነሱትን የውስጥና የውጭ ኃይላት እያወገዙ ሕዝ ቡን ለአብዮታዊ ትግል አነሣሥተዋል ። የፓርቲ ምሥረታን ጥያቄ በማካተት የወ ቅቱን የርዕዮተ ዓለም ፍጭት እያሳዩ አድጋሬውን በመዋጋት ትክክለኛውን አቅጣጫ እያሳዩ ተደራሲውን አስተምረዋል ።

« ተሐድሶ ፡ ፍልሚያ ፡ መቅድም ፡ እቡ ጊዳ ቀይሶ ፡ ድል በትግል ፡ የገጠሯ ፋና የፊት ዕድፍ » እና « መስተዋት » ከላይ በተጠቀሰው ነጥብ ላይ ካተኮሩት ተውኔቶች ጥቂቶቹ ናቸው ። ከዚህ ሌላ « መል ዕክተ ወዛደር ፤ ጋሞ » እና « ሞረሽ » የመሳሰሉት ጦርነት ነክ ተውኔቶች ሠርቶ አደሩና አብዮታዊው ጦር ለሶሻሊዝም ድል ያደረጉትን ፍልሚያ ስለዋል ። የእናት ሀገር ፍቅርን ፤ ነፃነት ወዳድነትን ፤ ለትክክለኛ እምነት ጽናትን ፤ ጀግንነትን ናረው ባለፉት ዕውነተኛ ባለታሪኮችና በፈጠራ ገጸባሕርያት አንደበት የሚያስተምሩ እንደ « አዕም በየገጹ ፤ እናት ዓለም ጠኑ ፤ ፀረ — ኮሎኒያሊስት ፤ የቲዎ ድርስ አምባ » እና « ቲዎድርስ » የመሳሰሉ ታሪካዊና ታሪክ ቅመስ ተውኔቶች ተጽፈዋል ። እንደ ሶሻሊስት አርበኝነት ልግት ጥላላቸውን ውለዋል ።

የአብዮቱ ባለቤት ሕዝብ

ከ1974 ወዲህ ግን በአዲስ አበባ ቲያትር ቤቶች መድረክ በአብዛኛው ይታዩ የነበሩት የትርጉምና የአዛማጅ ትርጓሜ ሥራዎች ሆነው እናገኛቸዋለን ። እንደነ « ጠያቂ ፤ ያልታመመ በሽተኛ ፤ ዋናው ተቆጣጣሪ ፤ ፍጥምጥም ፤ ያለው ዴታ ጋብቻ » እና « አራት ለአንድ » የመሳሰሉት የትርጉም ሥራዎች መገኘት የሀገራችንን የቲያትር ደረጃ የሚያደራጅ ቢሆንም ከጥቂቶቹ በስተቀር የአብዛኛዎቹ ወቅታዊነት ጉልህ አይደለም ። ምንም እንኳን የአብዮቱ በአገሪቱ

ነት መውጣት ለውጭ ሀገር ተውኔቶች ወደ አማርኛ መመለስ አመቺ ሁኔታ ቢፈጥርም ፤ የአብዮቱ ሂደት ለሚያነሣቸው (የፓርቲን ምሥረታ ፤ ብሔራዊ ውትድርና አገልግሎትን ለመሳሰሉት) ነጥቦች በአራቱ ቲያትር ቤቶች መድረክ በሰፊው አለመዘጋጀት ማስተማር የሚለውን አንዱን የቲያትር ባሕርይ መዘንጋት ሆኖ ይታያል ። በጥቅሉ ሲታይ ግን የሠርቶ አደሩን ኃይልነት ፤ የብሔረሰቦችን እኩልነት ፤ የባላባቱንና የመኳንንቱን ተከናሊነት ፤ በተወሳሪም የሶሻሊዝምን ድል አድራጊነት ያሳዩ ተውኔቶች ጥቂቶች አይደሉም ።

ባለፉት የአብዮት ዓመታት የተከሰቱ አዳዲስ ቅራጾች ለነባርና አዳዲስ ጸሐፊ ተውኔቶች የመጻፍያ ጭብጦችን በማስገኘታቸው ደራስያኑ ብዕራቸውን እንዲያነሱ አነቃቅቷቸዋል ። እንደ ፀጋዩ ገብረመድኅንነመን

ግሥቱ ለማ፣ ተስፋዬ ገሠሠና መላኩ አሻ ግሬ የመሳሰሉ ነባር ጸሐፍት እንደ ሊያልህህ መላትና ጌታቸው አብዲ ያሉ በዘመነ አብዮት የፈለቁ ለዳዲስ ጸሐፍት በርካታ ተውኔቶችን ጽፈዋል ።

በርካታ ያሉ ተውኔቶችን በመጽፍ ከፍተኛ ሥፍራ የያዙት ለያልህህ መላትና ፀጋዬ ገብረ መድሃኒን ናቸው ። በጽንፍ ችሎታቸውና በምናብ ኃይላቸው የሠፈውን ሕዝብ የትግል ሚና ገልጸዋል ። ለያልህህ መላት «እሳት ሲነድ ፣ የጠራፋና የፊት ዕድፍ ፣ ዳባና ቅል ፣ የመንታ እናት» ፣ ፀጋዬ ገብረ መድሃኒን ፣ ደግሞ «ሀሁ በስድስት ወር ፣ አቡጊዳ ቀይሶ ፣ መልዕክተ ወዛደር ፣ መቅድም» የተሰኙ ተውኔቶችን በመድረስ የተከሰተውን የትግል መልክ ለሳይተዋል ። ፀጋዬ ገብረ መድሃኒን በቅድመ አብዮት በጳጥሮስ ባህርይ ያስተማረውን የእናት ሀገር ፍቅርና የአንድነት ስሜት በዘመነ አብዮት በቴዎድሮስ ባሕርይ ለከበር ለተደራሲያን አቅርቧል ።

በተውኔት ለጸጸፍ ቴክኒክ የዕውነታ ውያንን የጥበብ ንቅናቄ ስልት የመከተል አዝማሚያ የሚያሳየው መንግሥቱ ለማ በቅድመ አብዮት በ«ያላቻ ጋብቻ» እና በ«ጠልፎ በኪሴ» ያሳየውን የተውኔት የአጸጸፍ ችሎታ በዘመነ አብዮት በጸፈው «ፀረ-ኮሎኒያሊስት» ደግሞታል ። በቅድመ አብዮት በ«ዳንዴው ዉቡዴ» የጀመረውን የአዛማጅ ትርጓሜ ሥራ በ«ጠያቂው» ቀጥሏል ። የመንግሥቱ ለማ የቅድመ አብዮት የተውኔቶች ሥራ ያተኩር የነበረው ኮሚዲ ላይ ሲሆን በዘመነ አብዮት የጻፉት ተውኔቶች ግን ኮስታራ ሆነው እናገኛቸዋለን ።

ጌታቸው አብዲም እንዲሁ «ስንታየሁ ፣ መስታዋት» እና «ምሽት» የመሳሰሉትን የመድረክ ተውኔቶች «አሸብር ፣ በወጣትነቱ ፣ አገጣጠመኝ» የተሰኙ የቴሌቪዥን ተውኔቶች ለቲያትር ዕድገት አበርክቷል ። ተስፋዬ ገሠሠም «ተሐድሶ» እና «ፍርድ»ን አቅርቧል ። የብርሃኑ ዘራሁን የአቤ ጉበኛ ፣ የተስፋዬ አበበ ፣ የነጋሽ ገብረ ማርያም ፣ የተክሌ ደስታ ፣ የደነቀ አሳዬ ፣ የፍቅሬ ቶሎሳ ፣ የሥዩም ተፈራ ፣ የሥዩም ወልዴ ፣ የዓለም ፀሐይ ወዳጆ ፣ የመስፍን ዓለማየሁ ፣ የታረቀኝ በዳሳና የአስታዋቂው ይሁን ተውኔቶች በትያትር ቤት መታየታቸውም መዘንጋት የለበትም ። ደበበ እሸቱ ፣ መላቱ ገብሩ ፣ አሰፋ ገብረ ማርያምና ስብሐት ገብረ እግዚአብሔርም የውጭ ሀገር ተውኔቶችን ወደ አማርኛ በመመለስ የሀገራችንን ትያትር አበልጸገዋል ። «ትንሣኤ ፣ ሰንደቅ ዓላማ ፣ ትግላችን ፣ ደማችን» እና «የኮ

ሚኒስትሮች እንድንት» የተሰኙ ማይም ዳንስ ድራማዎችም በሀገራችን መድረክ ታይተዋል ።

ያለፉት አሥር ዓመታት ትያትሮች አብዛኞቹ የሰፊውን ሕዝብ ኑሮና ፍላጎት የሚያገጸባርቁ በመሆናቸው ወደ ትያትር ቤት የተረፈውን ሕዝብ ብዛት ከፍ ለድርገዋል ። በኢትዮጵያ ትያትር ታሪክ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ ከሃምሳ ሺህ ሰዎች በላይ ለመሳብ የበቃው ሀሁ በስድስት ወር የታየው ከአብዮቱ ፍንዳታ ወዲህ ነው ። በቅድመ-አብዮትና በድረ አብዮት የነበሩትን የሶስት ዓመታት የሀገር ፍቅር ተደራሲያን ብንመለከት ፣ ከ1963-1965 ትያትሮችን ያዩ 51ሺህ ተደራሲያን ሲሆኑ ፣ ከ1966-1968 ደግሞ 122ሺህ ተደራሲያን በቲያትር ቤት ተገኝተዋል ። ይህ የሕዝቡን የቲያትር ፍላጎት ማደግ ይጠቁማል ።

በቅድመ አብዮት የቲያትር አገልጋይነት ለገዥው መደብ አባላት እንደነበር ግልፅ ነው ። ስለሆነም ሰፊውን ሕዝብ ከጥበቡ ለመለየት የቲያትር ቤቶችን የመግቢያ ዋጋ ማስወደድ አንዱ መንገድ ነበር ። ባለፉት አሥር ዓመታት ግን ቲያትር ቤቶች ዝግጅቶቻቸውን በተመጣጣኝ ዋጋ ለውይይት ከበቦችና ለሕዝባዊ ድርጅቶች በማቅረባቸውና ወደ ከፍተኛ ሀገር ከተማዎች ፣ አውራጃዎችና ፣ ወረዳዎች እንዲሁም ወደየጦሩ ግንባርና ማምረቻ ሥፍራዎች በማዘመታቸው የኪነጥበብን የሕዝብ ሀብትነት ለማስመስከር በቅተዋል ። ይሁንና የቲያትር ቁሳቁሶች እጥረት ጉልቶ ስለሚታይ ጥበቡን በምሉዕነት ለማቅረብ ከፍተኛ ጥረት መደረግ እንዳለበት መጠቆሙ አስፈላጊ ነው ።

በድሃረ አብዮት ከታዩት የቲያትር ዕድገቶች አንዱ በባህልና ስፖርት ጉዳይ ሚኒስቴር ሥር በ1972 የሕፃናት ትያትር ክፍል መከፈቱ ነው ። ክፍሉ በዚህ መልክ የሠለጠነ የሰው ኃይል ባለማሟላቱ አንድ ባለሙያ ከውጭ ሀገር በማስመጣት «ጉበዜ» የተሰኘውን ተውኔት በምዴልነት ለሕፃናት አቅርቧል ። ይህ ደገና አጀማመር ቢሆንም እንዴ የተጀመረው ጥረት ብልጭ ብሎ ድርግም እንዳይል ከክፍሉ የተሻለና የበለጠ እንቅስቃሴ ይጠበቃል ።

ከአብዮቱ ፍንዳታ ወዲህ ለየት ያሉ የቲያትር አዘገጃጀቶች በየቲያትር ቤቱ ታይተዋል ። ጌታቸው አብዲ መስተዋትን በመድረክ ሳይወስን አዳራሹን መሀል ለመሃል ሰንጥቆ በሚያልፍ መድረክ (ሀናሚኪ) ተዋናዩንና ተደራሲውን

አቀራርቧል ። አባተ መኩሪያም የፀጋዬ ገብረ መድሃኒንን ተውኔቶች ከደራሲው ጋር የቅርብ ግንኙነት በማድረግ በግዘጋጃቱ አብዛኞቹ ድራማዎች የተዋጣላቸው ሆነው ታይተዋል ። ደበበ እሸቱ በ«በርቶልት ብሬሽት» የመድረክ ሐሳብ ሊያዘጋጀው የሞከረው ተሐድሶ በስተመጨረሻው ላይ ተደራሲውን ስሜታዊ ከግድረጉ በስተቅር ማለፊያ ሥራ ሆኖ ተገኝቷል ። ከእነዚህ ሌላ በተስፋዬ ገሠሠ በታደሰ ወርቁ ፣ በስብሐት ተሰማ ፣ በመላኩ አሻግሬ ፣ በሃይማኖት ዓለሙ ፣ በወንድወሰን ገብረ ኢየሱስ ፣ በግርማ ብሥራት ፣ በተፈሪ ብዙ አየሁና በሣሁ አሰፋ የተዘጋጁ ቲያትሮች ለሕዝብ ቀርበዋል ። በቅድመ አብዮት የነበሩ የገዥ መደብ አባላት ያተኩሩ የነበሩት በኪያንያን መገልገልን እንጂ ቁሳዊና መንፈሳዊ ፍላጎታቸውን ለማርካት ደንታ እንዳልነበራቸው ይታወሳል ። በድሃረ አብዮት ግን ይህ ሁኔታ ተለውጦ እናያለን ። ቀደም ሲል የሥራና የጡረታ ዋስትና ያልነበራቸው ተዋንያን በመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ታውቀው የሥራና የጡረታ መብታቸው ተከብሯል ። መያቸውን በትምህርት አሻሽለው እንዲሻሻሉ የድራማ ትምህርት ቤቶች ተከፍተውላቸዋል ።

በአጠቃላይ የቲያትር ጥበባት ትምህርት እውቀትና በዲግሪ አስመርቋል ። አስታዎታቸው ይሁንና አሊሹ ሙሉም የመሳሰሉትን ጸሐፊ—ተውኔቶች፣ አበበ ሐዲስን፣ ክፍሌ እንግዳሰውንና ይግረም ረታን የመሳሰሉትን መሪ ተውኔቶች፣ እንዲሁም እንደነ ኪሮስ ኃይለ ሥላሴ፣ ተፈሪ ዓለሙና መንበረ ታደሰ ያሉትን ተዋንያን ለጥበቡ ዕድገት አበርክቷል ። ከዚህም ሌላ ልዩ ልዩ የአመደራረክና ተውኔት አዘገጃጀትን ጥበብ በተግባር በመፈተን በዚህ ረገድ አዳዲስ ሐሳቦች ለየሙያ ክፍሎች እንዲዳረሱ ረድቷል ።

የአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የቲያትር ጥበብ በዚህ ብቻ ሳይወሰን በየቲያትር ቤቱ ያሉ ተዋንያን ያካብቱትን ከፍተኛ የሙያ ልምድ በቲላሪ እንዲያበለጽጉ የበኩሉን አስተዋጽኦ አድርጓል ። ይህን የሙያ ማሻሻያ ኮርስ ከሚወሰዱት ውስጥ ፈቃደ ተከለማርያም፣ ሱራፊል ጋሻው፣ ሥዩም ተፈሪ፣ ጥላሁን ጉግሣና ጌታቸው ስለሺ እንደነበር ተዋንያኑ እንደነ ሃይማኖት ዓለሙ፣ ወጋየሁ ንጋቱ፣ ደበበ እሸቱ፣ አውላቸው ደጀኔ፣ አስናቀች ወርቁና ተስፋዬ ሣህሉ ዕውቅ ተዋንያን ለመሆን በመጣር ላይ ይገኛሉ ።

በየክፍለ ሀገሩ በመሠራት ላይ ያሉት ሁለገብ አዳራሾች ለሀገራችን ቲያትር ዕድገት ከፍተኛ አስተዋጽኦ እንደሚያደርጉ ይታመናል ። በተለይም በቲያትር ጥበብ የሠለጠነ እንደ ባለሙያ ወደየክፍለ ሀገሩ ቢላክ ከሕዝባዊ ድርጅቶች በሚያገኘው የሰው ኃይል አማተር ቲያትርን በማቋቋም ጥበቡን ሊያስፋፋ ይችላል ።

የቲያትር ጥበብን ለማሳደግ የቲያትርን ዕንሰ ሐሳብ የሚያስረዱ መጻሕፍት መኖር ይገባቸዋል ። ይሁንና በዘመነ አብዮት የታተሙ የምርምርና የትርጉም ሥራዎች ሁለት ብቻ ሆነው እናገኛቸዋለን። ደበበ ሠይፋ የጻፈው « የቲያትር ጥበብ ከጸሐፊ ተውኔቱ አንጻር »ና ደበበ እሸቱ የተረጎመው « የተዋንያን ሀሁ » መታተም ጥበቡን በስፋትና በጥልቀት ለማጥፋት የድርሻቸውን ሚና ተጫውተዋል ። ስለዚህም የእነዚህን አርአያነት

በመከተል ባለሙያዎች ብዕራቸውን እንዲያነሱ፣ አሳታሚ ድርጅቶችም እንዲተባበሩ ይገባል ።

በመድረክ የታዩትን ተውኔቶች በጽሑፍ ለትውልድ ማስተላለፍ ጥበቡን ከመንከባከብ አኳያ ይታያል ። በዚህ ረገድ ኩራዝ አሳታሚ ድርጅት መንግሥቱ ለማበዘመን አብዮት የጻፋቸውን ተውኔቶች (የተውኔት ጉባኤ) በአንድ ላይ ጠርቶ ማሳተሙ ትልቅ ግምት የሚያስጠውነው ። የእንዲህ ዓይነቱ ጥረት መቀጠል ደራስያንን በማነቃቃት ለጥበቡ ዕድገት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ይኖረዋል ።

በአጠቃላይ በረጅም የቅድመ አብዮት የቲያትር ታሪክ ከታየው ዕድገት ይልቅ ባለፉት አሥር ዓመታት የታየው ዕድገት ፈጣን ሆኖ መገኘቱን ይህ ጽሑፍ እንደመጠቀሙ በሚቀጥለው የትግል ምዕራፍ ደግሞ የበለጠ ዕድገት እንደሚመዘገብ ይተነብያል ። በተለይም የኢሠፓክኮ 2ኛ ጉባኤ « ለከያንያን የፈጠራ ሥራ እንቅፋት የሚሆኑ ቁሳዊና መንፈሳዊ እክሎች እየተወገዱ ሁኔታዎች የበለጠ እንዲመቻቹ » ሲል ያስተላለፈው ውሳኔ፣ ጸሐፊ ተውኔቶች ለማስተላለፍ የፈለጉትን መልዕክት በጥበብ እየከሸኑ እንዲያቀርቡ፣ የመድረክ አዘገጃጀት ችግራቸውን በአልባሳት በመብራትና በመድረክ ገጽ ውበት ከመሸፈን አልፈው ሙያቸውን በጠለቀ የአመደራረክ ቲያትር ላይ እንዲመሠርቱ፣ በመሪ ተውኔቱ፣ በጸሐፊ ተውኔቱና በተዋንያኑ መካከል የሚታየው የሥራና የድካም ዋጋ መራራቅ ችግር እንዲቃለል፣ የቲያትር ቤቱ የመጠቀሚያ ዕቃዎች እጥረት እንዲሟላ፣ አሳታሚ ድርጅቶች የደራስያኑን ጽሑፍ ለማሳተም ጥረት እንዲያደርጉ፣ ለመድረክ የሚታቀዱትን ተውኔቶች ጥራትና ብስለት የመገምገሙ ተግባር በአስተማማኝ አብዮታዊ ስሜት ጥበቡን በመገንዘብ ችሎታ ላይ ተመርኩዞ እንዲካሄድ ይጠቁማል ። የሀገራችንም የቲያትር ዕድገት በላቀ የዕድገት ጉዳይ እንደሚጓዝ ውጥኑ ብሩህ ተስፋ ከቶም ሳይቆረጥ እየለማና እየለመለመ ይራመዳል ።

በ1966 አቶ ፀጋዬ ገብረ መድሃኑ 14 ሺህ ብር በመለገሳቸው የድራማ ዕውቀት ተቋማት ትምህርት ሀሁ ስቲዲዮ ተቋቁሞ 21 ተዋንያን በብሔራዊ ቲያትር ውስጥ ሠልጥነው በሥራ መስክ ተሰማርተዋል ። በአዲስ አበባ ቲያትር ቤቶች ታዋቂነትን ያተረፉት እንደ ዓለም ፀሐይ ወዳጆ፣ ሲራክ ታደሰ፣ ተዘራ ውበሽትና ተክሌ ደስታ የፈለቁት ከዚህ ስቲዲዮ ነው ።

ይህ ስቲዲዮ በማሠልጠኑ ተግባር ባይቀልጥም በ1970 በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ውስጥ የትያትር ጥበባት ክፍል ተቋቁሞ እስከ 1976 ድረስ 43 ወጣቶችን

ካንሰር በካሜራ

የሕክምና ጠበብት እንደሚናገሩት ቀስ በቀስ ወደ ካንሰር ደዌ ሊሸጋገር የሚችል እጢ በጀር ታምቡር አካባቢና ከዚያም ወደ ውስጥ ዘለቅ ብሎ በሚከሰትበት ወቅት ፈጥኖ ለማወቅ የሚያስችል ብልጋት ባለመኖሩ አያሌ ሕመማን በበሽታው ሥር መስደድና በፈጥኖ የመፈወስ እድል እጦት ለሞት ይበቃሉ ።

ለጥበብ ርቅቀት፣ ለሳይንስ ምጥቀት ምሥጋና አይነፈገውና ውስብስቡ የምርመራ ዘዴ ሊቀል የተቃረበበት ጊዜ ግን ሩቅ እንደማይሆን የሊቃውንት የፍተሻ ውጤት አብሥሯል ።

በሐኖሽር ፈዴራዊት ጀርመን በሚገኙት የሕክምና ሊቃውንት በዶክተር ሐርትማንት ቦርነማንና በፕሮፌሰር ሀይንስ ሁንደስሐንን የተፈጠረ እንደ ካሜራ በግኝቱ ድርሳን ልዩ ምዕራፍ ሊይዝ እንደሚበቃ ከሰሞኑ ተገልጧል ።

በጀር ቀዳዳ አሻግሮ እስከ አንጉል ድረስ በመጥለቅ ኪንታሮት የምታህለውን አዳጊ እጢ በፊልም ቀርጾ ሲያወጣ የሚችለው ያው ካሜራ ገና በሙከራ ላይ ያለ ቢሆንም በሕክምናው ዓለም የከበረ ቦታ ሊይዝ እንደሚችል የሙያው በሰሎች ይናገራሉ ።

ካንሰርን በመቅረብ ሥዕል (በካሜራ) መዝገብ አስቸኳይ መፍትሔ ማግኘት ከተቻለ የሰው ልጅ አጥፊ ደዌ ውሎ እያደር ጠውልጉ እንደሚረገፍ አያጠራጥርም ።